

Series RSH/C

Code No. 29

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

- Please check that this question paper contains **5** printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- **Please write down the Serial Number of the question before attempting it.**
- 15 minutes time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer script during this period.

SUMMATIVE ASSESSMENT – II

BHUTIA

Time allowed : 3 hours

Maximum Marks : 90

The Question Paper is divided into four sections :

Section A : Reading Comprehension	10 Marks
Section B : Essay Writing	08 Marks
Letter Writing	07 Marks
Translation	05 Marks
Section C : Applied Grammar	15 Marks
Section D : Literature	45 Marks

Scheme of Section and Weightage to content.

མེ་ཚོན་ ཀ་

འཕྲིང་འབེབས་ལས་མེ་

༡ འོག་གི་ འཕྲིང་འབེབས་ ལྷོགས་སྟེ་ ཏི་བཙུང་ལོ་ ལན་ བྱི་

ཨང་ ༡༠

རྗེ་བཙུན་ མི་ལ་རས་པོ་ ཚེ་གཅིག་ ལུས་གཅིག་ སངས་རྒྱལ་པའི་ རྒྱུ་ཐོབ་ གཅིག་ ཡིན།
ཁོང་ ཡུལ་ མངའ་རིས་ གྲང་ཐང་ལོ་ བཞུགས་ཏེ་ སྤང། ཁོང་གི་ ཡབ་ཀྱི་ མཚོན་ མི་ལ་ བཤམ་མཁེ་
རྒྱལ་མཚོན་ ཡིན། ཁོང་ དགྲུང་ལོ་ རྒྱུ་ཏུས་ལས་ ཡབ་ རྒྱུངས་པོ་ སྤང། ཡབ་ རྒྱུངས་པོ་ལས་
ཨ་ཁུ་ གཤུང་ཏུང་ རྒྱལ་མཚོན་གྱིས་ ཁོང་ མ་སྤྲུང་ཏུང་ རྒྱུ་ཏུ་ལག་ གཡོད་ འཕྲོག་གོ་ སྤང། ཡུལ་
མི་ཏུས་ ཡང་ ཁོང་ཏུ་ལོ་ ལེབ་སྟེ་ བརྟན་བཅོས་ བཏང་ཏེ་ སྤང། བརྟན་བཅོས་ ལྷགས་ཚེ་བས་
བཟོད་ མ་རྒྱུགས་པ་ དག་ལན་ མཇལ་བའི་ ཏོན་ལོ་ ཡུམ་ འདིས་ རྒྱས་ལོ་ མཐུ་ སྤྲུབ་པ་ བཏང་
ལོ་ སྤང། མི་ལ་རས་པས་ གཤུང་སྟེན་ ཁོ་རྒྱལ་ དང་ རྗེ་ གཞུབ་རྒྱུ་གི་ རྒྱ་མཁུན་ལས་ མཐུ་
དང་ སེམ་པའི་ གདམ་སྤགས་ སྤྲུབ་པོ་ གནང་ལོ་ སྤང།

ཀ་ རྗེ་བཙུན་ མི་ལ་རས་པའི་ ཡབ་ཀྱི་ མཚོན་ གན་ རྒྱུ་ཏེ་ ཡིན་ནམ་?

ཁ་ རྗེ་བཙུན་ མི་ལ་རས་པོ་ གཤེམ་ གཅིག་ ཡིན་ནམ་?

ག་ རྗེ་བཙུན་ མི་ལ་རས་པོ་ ཡུལ་ གན་ བཞུགས་ཏེ་ ཡིན་ནམ་?

ང་ ཁོང་ མ་སྤྲུང་ཏུང་ རྒྱུ་ཏུ་ལག་ གཡོད་ ཀ་གིས་ འཕྲོག་གོ་ ཡིན་ནམ་?

ཅ་ རྗེ་བཙུན་ མི་ལ་རས་པས་ ཀ་གི་ རྒྱ་མཁུན་ལས་ མཐུ་ དང་ སེམ་པའི་
གདམ་སྤགས་ སྤྲུབ་པོ་ གནང་ལོ་ ཡིན་ནམ་?

མེ་ཚོན་ ཁ་

བྱི་རྩོམ་ལས་མེ་

༩ འགོ་བརྗོད་ གཅིག་ལོ་ ཚིག་ ༡༥༠ ཡོད་པའི་ བྱི་རྩོམ་ བྱི་

ཨང་ ༠༩

ཀ་ ཟས་ངན་ རོ་རོགས་ ཟ་ན་ འཕྲོད་བསྐྱེན་ལོ་ གནོད་པའི་ རྩོད་ ཡི།

ཁ་ རིག་གསར་ལས་ ང་ཅག་ལོ་ བན་གནོད་ གན་ ཡོད་པའི་ རྩོད་ ཡི།

བཏང་ཡིག་ལས་མེ་

༩ འོག་གི་ འགོ་བརྗོད་ལས་ བཏང་ཡིག་ གཅིག་ བྱི་

ཨང་ ༠༧

ཀ་ བྱི་རྩོམ་ ཚོགས་ བཏང་བཞིན་ ཡོད་པའི་ འདིས་ རྒྱོབ་གྲུ་ན་ རྒྱེབས་ མ་རྒྱུགས་པའི་
དགོངས་ལུས་ ཡི་གེ་ གཅིག་ བྱི།

ཁ་ རང་གི་ རོགས་ལོ་ མོས་ཤོག་ ལྷགས་ཀ་ལོ་ བྱོན་གེ་ ལབ་བཞིན་ ཡི་གེ་ གཅིག་ བྱི།

མཐས་འགྲུལ་ལས་མེ་

༤ འོག་གི་ དབྱིན་རི་ འཕྲེང་འབེབས་ ལྷོ་སྐད་ན་ འགྱུར་སྡི་ བྲི་

ཨང་ ༠༥

SONAM LOSOONG

Among the festivals of Sikkimese Bhutia, Sonam Losoong is one of the most important occasions. The meaning of Sonam Losoong is "Farmers' yearly celebration." The farmers celebrate this festival to express their happiness & satisfaction over the crops and fruits they have grown. Preparation of food items like Rice, Meat, Solchhang, Zeraag, Chaagdung Byasu, Khayep Byasuk, Zero, Lhem, Saiyonh etc should be made ready by the end of the tenth month of the Bhutia calendar. The houses and the surroundings must be cleaned and decorated. During the occasion they dress up with new clothes and buy many presents for their kith & kin, friends and relatives.

སྡི་ཚན་ ག་ སུམ་ཏྲགས་ལས་

༥ འོག་གི་ གྲི་བ་ཚུ་འི་ ལན་ དེ་བཞིན་ མ་ཞོར་བ་ བྲི་

ཨང་ ༡༠

ག་ མིང་ ལབ་ན་ གན་ ཨིན་ དཔེར་བཟོན་ དང་ བཅས་ བྲི།

ཁ་ རྐད་ཀྱི་ ཡན་ལག་ ག་ཚོན་ ཡོད་ གན་གན་ ཨིན་ནམ་ མ་ཞོར་བ་ བྲི།

ག་ བྱས་སྐྱུ་ ལབ་ན་ གན་ ཨིན་ནམ་ དཔེར་བཟོན་ རྒྱབས་སྡི་ བྲི།

ང་ འབོད་སྐྱུ་ ལབ་ན་ གན་ ཨིན་ནམ་ དཔེར་བཟོན་ དང་ བཅས་ བྲི།

ཅ་ དུས་གསུམ་ ལབ་ན་ གན་ ཨིན་ནམ་ དཔེར་བཟོན་ དང་ བཅས་པོ་ བྲི།

༦ འོག་གི་ དཔེ་གཏམ་ལས་ གསུམ་གྱི་ དངོས་དོན་ བྲི་

ཨང་ ༠༩

ག་ མགོ་ བརྒྱུང་བོ། ཁ་ མགོ་ བཅོམ་བོ།

ག་ མིག་གསེར་ བལྟ་བོ།

༧ འོག་གི་ བལ་སྐད་ ཞེས་ན་ ཞེས་ བ་སྐད་ན་ བྲི་

ཨང་ ༠༩

གསུང་སྐད། ལན། འགན། ཐུགས་སློན།

སྤྲོ་ཚོན་ ར་ ཚིག་ལྷན་ལམ་མེད་

༡ ཚིག་ལྷན་གྱི་ རྒྱུ་ལམ་ གང་ཅུང་ གསུམ་ལོ་ ལན་ སྤི་

མཇུག་ ༡༥

ཀ་ རྒྱ་ལྷན་ རྣམ་པའི་ ལའན་ གན་གན་ ཨིན་ རེ་བཞིན་ སྤི།
ཁ་ ར་ཅག་གིས་ མ་མ་ལོ་ བཅུ་བ་ གན་དང་ དགོས་ཀམ་ མི་དགོས་ སྤི།
ག་ ལོ་དང་ ལའན་ གན་ ཨིན་ དཔོན་བརྗོད་ དང་ བཅས་ སྤི།
ང་ རེ་ཚི་ མི་བརྟུག་གོ་ ལའན་ གན་ ཨིན་ གང་གིས་ཅམ་ སྤི།
ཅ་ ལམ་ རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ རྣམ་ རྒྱས་ བརྟུས་ཅམ་ སྤི།

༢ རོག་གི་ རྒྱུ་ལམ་ ལན་ ལོ་བཞི་ རྒྱུ་ལམ་ རྒྱས་ལྷི་ སྤི་

མཇུག་ ༠༥

ཀ་ མངས་རྒྱས་ ཚོས་ དང་ དགོ་འདུན་ གསུམ་ལོ་ལོ་ གན་ རྒྱུ་དོ་ ཨིན་ལམ་
ཁ་ ར་ཅག་གིས་ དགོ་བ་ རྒྱུ་ལམ་ དགོས་ཀམ་ རྒྱུ་གོ་ རྒྱུ་ལམ་ དགོས་
ག་ རོ་ལོ་ལོ་ གུས་བཀུར་ རྒྱུ་དགོས་ཀམ་ གཞིན་ལོ་ལོ་ རྒྱུ་དགོས་ སྤི།
ང་ དགོ་བ་ རྒྱུ་ལམ་ ལན་ལོ་ལོ་ རྒྱུ་ལམ་ རྒྱུ་གོ་ བསགས་ན་ རྒྱབ་ སྤི།
ཅ་ ར་ཅག་གིས་ རྒྱུ་ལམ་ ག་ལོ་ རེ་ཚོ་ལོ་ དགོས་པའི་ རྣམ་ སྤི།

ཚིག་ལམ་བཅད་ལམ་མེད་

༡༠ རོག་གི་ ཚིག་ལམ་བཅད་ལམ་ གཅིག་གི་ རྒྱུ་ལམ་བཅད་ སྤི་

མཇུག་ ༠༥

ཀ་ གིང་གཞན་ འབྲས་ལུ་ རྒྱུ་ལམ་པམ་ ཟད་
དཔག་བསམ་ གིང་འབྲས་ ཟད་གད་ མེད།
དགོ་བ་ གཞན་འབྲས་ རྒྱུ་ལམ་ ཟད་
བྱང་ལུབ་ སེམས་དགོ་ རྒྱུ་ལམ་པའི་ རེ་ལོ།

ཁ་ རྒྱུ་ལམ་ ཚབ་འབངས་ བཟིང་ལོ་ རོད་
ནམ་ཅིག་ གཞིག་ཀྱང་ རོད་ མི་འགྱུར།
སྤོ་ལུང་ དཔྱུག་པམ་ གཏོར་ན་ ཡང་
དཔྱུག་པའི་ རྒྱུ་ལོ་ རྒྱུ་ མི་མིད།

ག་ རང་གི་ རྒྱུ་ལམ་ དེབ་ བཅད་ ཚིག་ལམ་བཅད་ གཅིག་ སྤི་

མཇུག་ ༠༥

11 འོ་འཕྲུལ་ལོ་ རང་གིས་ གང་མ་ག་ རྒྱལ་གྱི་ བྱི་

ཨང་ ༠༩

ག་ རྒྱལ་མི་དགོས། རྒྱལ་དགོས།
ཡོན་ཏན་ སྤང་བའི་ དོན་ལོ་ བཙོན་འགྲུས་.....

ཁ་ དགོན་མཚོག་ གསུམ། དུས་ གསུམ།
སངས་རྒྱས་ ཚོས་ དགོ་འདུན་ལོ་..... ལྷོ་ལོ་

12 འབྲས་ལྗོངས་ ཚགས་རབས་ལས་

ག་ འོག་གི་ འོ་འཕྲུལ་ལོ་ གང་མ་ག་ གསུམ་གྱི་ ལོ་ བྱི་

ཨང་ 14

- 1 ལུན་ཚོགས་ རྣམ་རྒྱལ་ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ ཚོས་རྒྱལ་ དང་པོ་ ཡིན་ན་མ་ བདུན་པོ་ ཡིན་
- 2 ཚོས་རྒྱལ་ དཔལ་ལྷན་ དོན་གྲུབ་ རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ ཡབ་ཀྱི་ མཚན་ གན་ ལྷོ་ ཡིན་ན་མ་
- 3 འབྲས་ལྗོངས་ན་ ཚོས་རྒྱལ་ རྒྱལ་ཐོག་ བཙུ་གཉིས་ཀྱིས་ རྒྱལ་མིང་ ལྗོངས་པོ་ ཡིན་
- 4 ཚོས་རྒྱལ་ རིམ་བྱོན་ བཙུ་གཉིས་པོའི་ རི་བཞིན་ མཚན་ མ་ལོ་ར་བ་ བྱ།
- 5 འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ རྒྱལ་ས་ དང་པོ་ ག་འདི་ དང་ ལུལ་ལྗོགས་ ག་ན་ གནས་ ཡོད་

